

Loos-en-Gohelle (França) - Programa 50%-50%

Descripció

Loos-en-Gohelle és un municipi d'uns set mil habitants situat al nord de l'estat francès que ha hagut de repensar la seva economia arran del tancament, l'any 1990, de la seva activitat tradicional: la mineria del carbó. D'un dia per l'altre, es van perdre 220.000 llocs de treball, en una regió, Nord-Pas-de-Calais, amb quatre milions d'habitants.

Per afrontar una taxa d'atur molt superior a la mitjana francesa, el govern municipal va seguir una estratègia diferent de la resta de municipis de la regió. Mentre que la majoria va optar per atreure empreses del sector automobilístic, que més tard van deslocalitzar la producció, el de Loos-en-Gohelle va apostar per les iniciatives locals innovadores basades en la sostenibilitat, en sectors com l'ecoconstrucció, el reciclatge de materials, l'energia solar, la mobilitat sostenible o l'ecoturisme vinculat a la visita d'algunes antigues mines.

L'Ajuntament impulsa una sèrie de mesures orientades a aconseguir quatre fites successivament: el canvi de mentalitat per aconseguir la participació de la població en el procés de transformació, el desenvolupament sostenible a partir d'iniciatives locals, la generalització del desenvolupament sostenible a tot el territori i l'avaluació contínua, la investigació, l'especialització, les economies d'escala i els clústers.

En el marc de les dues primeres fites, la participació ciutadana i l'emprenedoria local en projectes sostenibles, l'Ajuntament va incentivar l'anomenat Programa 50%-50%, que busca la coproducció de les iniciatives públiques entre Ajuntament i ciutadania, partint de la premissa que els veïns i veïnes de la ciutat han d'assumir les seves responsabilitats com a usuaris dels espais i dels serveis públics.

El programa 50%-50% duu a la pràctica el concepte de corresponsabilitat ciutadana en l'acció pública a la localitat. Quan l'Ajuntament rep una petició, demana un compromís a les persones sol·licitants: a canvi d'aportar capital econòmic i tècnic a les iniciatives, les persones promotores dels projectes han de comprometre's a participar en la gestió i el manteniment.

Per exemple, es construeix una zona verda si els veïns i veïnes es comprometen a participar en el manteniment de l'espai, o un hort escolar si l'AMPA accedeix a participar ajudant els nens i nenes en la gestió.

Funcionament

Tots els barris i associacions poden proposar activitats i accions. Quan arriba una sol·licitud, se subscriu un compromís amb l'associació, el barri o el grup de persones promotores que implica al 50% les dues parts en el desenvolupament, gestió i manteniment de la iniciativa, orientada a millorar la qualitat de vida al municipi.

El govern local, llavors, dóna suport financer i tècnic al projecte de la societat civil. La gestió es duu a terme per part de les persones sol·licitants o bé de manera compartida entre la ciutadania impulsora i l'Ajuntament.

Actors

L'Ajuntament és l'impulsor de la iniciativa. La ciutadania del municipi, de manera individual i com a membre d'entitats i col·lectius, és l'actor imprescindible per tal que funcioni l'experiència, ja que és l'encarregada de proposar iniciatives, assumir-ne la gestió total o la cogestió i acomplir, així, l'acord de col·laboració amb el govern local.

Dates

L'any 2000 se signa la *Charte du Cadre de Vie*, en el marc de l'Agenda 21, que suposa el punt de partida de la política transversal de desenvolupament sostenible a Loose-En-Gohelle i de la construcció d'una veritable democràcia participativa. En el marc del mandat 2008-2014 *Loose Ville Pilote du Développement Durable*, el 2010, neix el programa 50%-50%.

Recursos econòmics

Recursos econòmics variables depenent de cada iniciativa.

Impacte

- El projecte contribueix a estendre una cultura de corresponsabilitat ciutadana, a l'impli-car plenament la població en l'impuls d'accions per millorar la vida col·lectiva al municipi i en la seva gestió.
- Fomenta la participació en entitats i col·lectius i, així, enforteix la societat civil.
- El nombre d'associacions a la ciutat ha passat de 60 a 120.
- El Centre de Desenvolupament d'Ecoempreses, creat per l'Ajuntament, les associacions, les empreses i l'Estat, s'ha convertit en un referent per a tot el país.

Utilitat de l'experiència

El valor principal del projecte és promoure una concepció de la ciutadania activa, com a elaboradora dels projectes de la ciutat, no com a mera consumidora de serveis públics. El disseny del programa el converteix en un instrument d'apoderament de col·lectius i

coproducció de polítiques, incidint, així, en la dimensió més forta de la participació.

El programa 50%-50% no és un projecte aïllat, sinó que el conjunt de la política municipal aposta per fomentar la implicació de la ciutadania i, a més, compta amb la fortalesa de ser una iniciativa liderada per l'alcaldia.

Quant a l'aplicabilitat, implementar un projecte d'aquestes característiques és possible en altres territoris, però demana comptar amb un teixit ciutadà amb capacitat d'organització i incidència efectiva en la vida municipal per tal d'obtenir bons resultats. Alhora, ha d'existir un compromís polític per implicar la ciutadania en la gestió diària del municipi.

La confiança és l'element que permet consolidar aquestes iniciatives a mig termini. Així, dotar de consistència l'experiència demana que sigui una acció coherent dins d'un projecte polític en el qual la ciutadania sigui concebuda com a agent actiu de la producció i implementació de les polítiques públiques i, per tant, que incorpori la corresponsabilitat com a valor transversal en l'acció pública municipal.

El programa de Loos-en-Gohelle destaca, finalment, per la seva aproximació heterodoxa: assumeix una via de desenvolupament alternatiu per sortir de la crisi.

www.loos-en-gohelle.fr/loos-ville-pilote/participation-des-habitants/

rueilenvertetpourtous.files.wordpress.com/2015/04/20150122-lvp-gc3a9nc3a9ral.pdf

www.loos-en-gohelle.fr/loos-ville-pilote/

Contacte: contact@loos-en-gohelle.fr